

ISSN 2307-5740
DOI 10.31891/2307-5740

Науковий журнал

ВІСНИК

**Хмельницького
національного
університету**

Економічні науки

2021, № 2

Scientific journal

HERALD

of Khmelnytskyi National University

Economic sciences

2021, Issue 2

Хмельницький 2021

ВІСНИК
Хмельницького національного університету
Затверджений як фахове видання (перереєстрація), група «Б»
Наказ МОН 28.12.2019 №1643

Засновано в липні 1997 р.

Виходить 6 разів на рік

Хмельницький, 2021, № 2 (292)

**Засновник і видавець: Хмельницький національний університет
(до 2005 р. — Технологічний університет Поділля, м. Хмельницький)**

Наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://nbuv.gov.ua/j-tit/Vchnu_ekon

Журнал включено до наукометричних баз:

Index Copernicus <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=7040>

Google Scholar <http://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=nDupjDAAAAAJ>

CrossRef <http://doi.org/10.31891/2307-5740>

Головний редактор Григорук П. М., д. е. н., професор, завідувач кафедри автоматизованих систем та моделювання економіки Хмельницького національного університету

Заступник головного редактора. Нижник В. М., д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України,
Голова редакційної колегії проректор з науково-педагогічної роботи
серії «Економічні науки» Хмельницького національного університету

Відповідальний секретар Кравчик Ю. В., к. е. н., начальник відділу інтелектуальної власності та трансферу технологій Хмельницького національного університету

Члени редколегії серії «Економічні науки»

Альохін О. Б., д. е. н.; Васильківський Д. М., д. е. н.; Вівчар О. І., д. е. н.; Ведерніков М. Д., д. е. н.; Вишковська Зофія, д. е. н. (Польща); Гавловська Н. І., д. е. н.; Гець В. М., д. е. н.; Гончар О. І., д. е. н.; Григорук П. М., д. е. н.; Гурочкіна В. В., д. е. н.; Джалагонія Давід, проф. (Грузія); Дихаминджия Ірма, д. е. н. (Грузія); Диха М. В., д. е. н.; Єпіфанова І. Ю., д. е. н.; Журба І. Є., д. е. н.; Завгородня Т. П., д. е. н.; Замазій О. В., д. е. н.; Євдокимов В. В., д. е. н.; Йохна М. А., д. е. н.; Кравчик Ю. В., к. е. н.; Ковальчук С. В., д. е. н.; Кулинич Р. О., д. е. н.; Лук'янова В. В., д. е. н.; Ляшенко О. М., д. е. н.; Любохинець Л. С., к. е. н.; Матюх С. А., к. е. н.; Мікула Н. А., д. е. н.; Микитенко В. В., д. е. н.; Мороз О. В., д. е. н.; Нижник В. М., д. е. н.; Олуйко В. М., д. н. держ. упр.; Орлов О. О., д. е. н.; Поліщук І. І., д. е. н.; Рудніченко Є. М., д. е. н.; Савіна Г. Г., д. е. н.; Семикіна М. В., д. е. н.; Скоробогата Л. В., к. е. н.; Стадник В. В., д. е. н.; Тельнов А. С., д. е. н.; Ткаченко І. С., д. е. н.; Троїковські Тадеуш, к. е. н. (Польща); Тюріна Н. М., к. е. н.; Філіппова С. В., д. е. н.; Хрущ Н. А., д. е. н.; Церуйова Тетяна, д. е. н. (Словакія); Череп А. В., д. е. н.; Чорна Л. О., д. е. н.

Технічний редактор

Кравчик Ю. В., к. е. н.

Редактор-коректор

Броженко В. О.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Хмельницького національного університету,
протокол № 17 від 27.05.2021

Адреса редакції: Україна, 29016,
м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11,
Хмельницький національний університет
редакція журналу "Вісник Хмельницького національного університету"

☎ (0382) 67-51-08

e-mail: visnyk.khnu@khmnu.edu.ua
visnyk.khnu@gmail.com

web: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik>

Зареєстровано Міністерством юстиції України.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 9721 від 29 березня 2005 року (перереєстрація)

© Хмельницький національний університет, 2021
© Редакція журналу "Вісник Хмельницького національного університету", 2021

ЗМІСТ

БАЦЕНКО Л. М., МИХАЙЛИК Р. А. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ПОБУДОВИ ПРЕМІАЛЬНОГО ПОЛОЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	7
БОЖЕНКО В. В., ПІГУЛЬ Є.І. ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	11
БОКОВЕЦЬ В. В., ДАВИДЮК Л. П., ОЛІЙНИК О. М. ВПЛИВ COVID-19 НА ЗОВНІШНЮ ТРУДОВУ МІГРАЦІЮ УКРАЇНЦІВ	16
МАКСЫМ BONDARENKO, VICTOR BONDARENKO MODELING RELATION BETWEEN ATM LOCAL AND IMPLIED VOLATILITY FOR MICROSOFT STOCKS	21
ГАРАФОНОВА О. І., ВЕТРОВА Д. І. КРУГОВА ЕКОНОМІКА: СТІЙКІ ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ В ІНДУСТРІЇ МОДИ	30
ВЕДЕРНИКОВ М. Д., КОШОНЬКО О. В., ВОЛЯНСЬКА-САВЧУК Л. В., ЗЕЛЕНА М. І., БАЗАЛІЙСЬКА Н. П., ЧЕРНУШКІНА О. О. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	34
ГАРАФОНОВА О. І., ПОЛІЩУК Л. О., ДИХНИЧ Л. П., ЯЩЕНКО І.В. ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВІТЧИЗНЯНИХ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК РОЗВИТОК СИСТЕМИ МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	40
ГОЛОВАЧ М. С., БІЛОВДСЬКА О. А. НЕГАТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	48
ГОРЕТА Л. В. МАРКЕТИНГОВИЙ СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ЗАХОДІВ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	54
ДАНИЧ В. М., ТАТАР М. С. ЕЛЕКТРОННА ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	60

ДАЦЕНКО Г. В., КУДИРКО О. М. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	69
OLEZIA DOLYNSKA DEVELOPMENT FACTORS OF THE REGIONAL TOURIST COMPLEX	75
ЄПІФАНОВА І. Ю., ДЖЕДЖУЛА В. В., КОВАЛЬ К. С. СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	80
ЄЛІСЄЄВА О., КУТОВА Н. Г., СТОЛЕТОВА І. Г. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ	86
ІЛЬНИЦЬКА-ГИКАВЧУК Г.Я. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	91
LIDIJA KARPENKO, V. VARESHCHENKO STRATEGIC PRIORITIES AND INVESTMENT DOMINANTS OF BUDGET POLICY DEVELOPMENT OF THE COUNTRY	94
КЛИМЕНКО К. А., БЄЛОЗЕРЦЕВ В. С., ХАРАКОЗ Л.В. ВІДОБРАЖЕННЯ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	104
КУКЛІНОВА Т. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	109
ЛАРІОНОВА К. Л., ДОНЧЕНКО Т. В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ	113
МІЗІНА О. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ФОРМУВАННІ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	121
МОЛОЖНИКОВА В. В., МОГИЛОВА А. Ю. ПЕРСПЕКТИВНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ АГЕНЦІЙ В УКРАЇНІ	128
НАГОРНИЙ П. Д. ДЕЛЕГОВАНА МОДЕЛЬ ГРОШОВОГО ОБІГУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ УПОВНОВАЖЕНИХ БАНКІВ	133

ОПАНАСЮК В. В. НЕОЛУДДІТИ ЕПОХИ ЦИФРОВОЇ ДИКТАТУРИ	141
ПАНАСЕНКО Л. М. ПРОЦЕС ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	145
ПАНЬКІВ Н. Є., КАЧАЛУБА Х. Г. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АКТИВНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	150
ПЕТРЕНКО Н. І., ЛЕВЧЕНКО О. Ф., МАГНУШЕВСЬКА Т. М., ДМУХОВСЬКА О. М. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ В ТУРИЗМІ	160
ПРИХОДЬКО М., БЄЛОЗЕРЦЕВ В., ХАРАКОЗ Л. ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	166
СЕВАСТЬЯНОВ Р. В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ «РОЗУМНИХ МІСТ» (SMART-CITY)	170
СУБАЧОВ М. В. РЕКРЕАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ І ЙОГО УНІКАЛЬНІСТЬ	176
ТЕОДОРОВИЧ Л. В. ЗАХОДИ СПІРЯННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЧНИХ РИЗИКІВ	179
ТРОСТЯНСЬКА К. М., КРИЖАНОВСЬКА О. А. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	184
ЧЕБАН Т. М., ЗАЙЦЕВА О. І. МЕТОДИКА ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ	190
ЧЕРЕП О. Г., КОНЄВА А. В. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ З УРАХУВАННЯМ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	195
ЧЕРЕП О. Г., ПРИХОДЬКО В. А. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «ПРИЛУЦЬКИЙ ХЛІБОЗАВОД»	200

ШАПОВАЛ Г. М.,

ЧЕХ Н. О.

ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 205

УДК 658.152

DOI: 10.31891/2307-5740-2021-292-2-13

СПІФАНОВА І. Ю.
ORCID ID: 0000-0002-0391-9026
e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua
ДЖЕДЖУЛА В. В.
ORCID ID: 0000-0002-2740-0771
e-mail: djedjula@vntu.edu.ua
КОВАЛЬ К. С.
ORCID ID: 0000-0001-5662-1015
e-mail: katjakoval.ua@gmail.com
Вінницький національний технічний університет

СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

В роботі досліджено основні методичні підходи оцінювання стану управління інвестиційною привабливістю. Найбільш застосовуваними методиками оцінки інвестиційної привабливості є: метод експертних оцінок; метод рейтингової оцінки; інтегральна оцінка інвестиційної привабливості; метод порівнянь; матричний метод; трикутник прибутковості; диференційований підхід; методи, які ґрунтуються на використанні штучного інтелекту.

Набув подальшого розвитку матричний підхід до оцінки рівня інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства.

Ключові слова: інвестиційна привабливість; матричний метод; інтегральна оцінка; трикутник прибутковості.

IRYNA YEPIFANOVA,
VIACHESLAV DZHEDZHULA,
KATERINA KOVAL
Vinnytsia National Technical University

MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

The article summarizes the existing methodological approaches to assessing the level of investment attractiveness of industrial enterprises.

The main methodological approaches to assessing the state of investment attractiveness management are studied. It was found that the most used methods of assessing investment attractiveness are: the method of expert assessments; rating method; integrated assessment of investment attractiveness; method of comparisons; matrix method; profitability triangle; differentiated approach; methods that are based on the use of artificial intelligence. The advantages and disadvantages of each of the methods are analyzed.

The matrix approach to the assessment of the level of investment attractiveness of the researched enterprise has been further developed. Given the current state of domestic industrial enterprises, in the matrix method of assessing investment attractiveness in the matrix of quantitative indicators (liquidity, financial stability, return on capital, property indicators) indicators of business activity are replaced by indicators of bankruptcy probability. This is due to the fact that both indicators of business activity and profitability indicators characterize the efficiency of the enterprise. The absence of signs of bankruptcy will allow the investor to better assess the investment attractiveness of the enterprise. Indicators that should be included in the matrix include depreciation rate, renewal rate, asset mobility ratio, coverage ratio, quick liquidity ratio, absolute liquidity ratio, autonomy ratio, equity maneuverability ratio, financial risk ratio; return on assets; return on equity; profitability ratio of operating activities; beaver ratio, financial leverage ratio, asset coverage ratio with net working capital.

Keywords: investment attractiveness; matrix method; integrated assessment; profitability triangle.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

В сучасних умовах значна кількість підприємств зіштовхується із такою проблемою як нестача фінансових ресурсів для впровадження інвестиційних та інноваційних проєктів. Тому промислові підприємства потребують залучення коштів інвесторів. Це вимагає належного рівня інвестиційної привабливості. У зв'язку із цим, промислові підприємства мають регулярно оцінювати власний рівень інвестиційної привабливості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання, пов'язані із дослідженням сутності інвестиційної привабливості, досліджувались такими вченими як Бланк О. І. [1], Войнаренко М. П. [2], Семенчук Л. І., Мороз С. О. [3], Соболева Г. Г. [4], Горяча О. Л. [5]. Зокрема Бланк О. І. визначає інвестиційну привабливість як інтегральну характеристику окремих компаній – об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективного розвитку, обсягу і перспективного збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості [1]. Семенчук Л. І., Мороз С. О. [3] визначають інвестиційну

привабливість як сукупність показників, що комплексно характеризують діяльність підприємства і показують доцільність укладення в нього тимчасово вільних коштів. В роботах [7-10] досліджено сукупність факторів впливу на інвестиційну привабливість в розрізі зовнішніх та внутрішніх або прямої та непрямой дії.

Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості розглянуто в роботах Бланка О. І. [1], Войнаренка М. П. [2], Скалюк Р. В., Лоїк О. І. [6], Гуткевич С. О., Пулій О. В. [11], Ставська Ю. В., Петрук Н. В. [12], Коляди К. Г., Пуліної Т. В., Нечаєвої І. А. [13] Стеблук Н. Ф., Опаренко В. В. [14].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття.

Незважаючи на значну кількість досліджень, які стосуються питань дослідження сутності інвестиційної привабливості, факторів впливу на інвестиційну привабливість, методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості, питання оцінювання інвестиційної діяльності вітчизняних промислових підприємств потребує подальших досліджень.

Формулювання цілей статті

Метою статті є узагальнення існуючих методичних підходів до оцінювання рівня інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу.

На сьогодні в літературі можна знайти значну кількість різних методичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств.

В [7; 15] зазначається, що існують різні методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості, серед яких найбільш застосовуваними є: метод експертних оцінок; метод рейтингової оцінки; інтегральна оцінка інвестиційної привабливості; метод порівнянь; матричний метод; трикутник прибутковості; диференційований підхід, методи, які ґрунтуються на використанні штучного інтелекту (рис. 1).

Разом з тим, в роботі [6] зазначається, що практично всі методики мають недоліків, зокрема такі:

- 1) значна кількість методів оцінки інвестиційної привабливості іноземних авторів, призначена переважно для фінансових, а не реальних інвестицій;
- 2) методи іноземних авторів для оцінки інвестиційної привабливості реальних інвестицій, в більшій частині передбачені для застосування в умовах стабільної економіки;
- 3) значна кількість методик ґрунтуються на аналізі показників фінансового стану підприємства, що характеризує результати попередньої, а не майбутньої діяльності;
- 4) значна кількість методів ґрунтуються на експертній оцінці та відображають суб'єктивну думку експертів.

Рис. 1. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості (узагальнено за [7-16])

Досить розповсюдженим методом оцінки інвестиційної привабливості є метод експертних оцінок [7]. Цей метод заснований на різносторонньому аналізі та відбувається в три етапи. На першому етапі експерт формує власну оцінку значущості показників обираючи найбільш важливі. На другому етапі відібрані показники оцінюються в динаміці. Після цього заключним етапом є формування висновків щодо інвестиційної привабливості підприємства. Як видно, такий підхід цілком залежить від рівня компетентності та суб'єктивізму експерта.

Значна кількість вчених пропонує здійснювати оцінку інвестиційної привабливості підприємства на основі показників його фінансового стану. Так, Бланк І. О. пропонує оцінку інвестиційної привабливості підприємства здійснювати аналіз фінансових показників діяльності суб'єкта господарювання, зокрема таких як фінансова стійкість, прибутковість, ліквідність активів, оборотність активів [1]. Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О. П. також оцінюють інвестиційну привабливість як сукупність характеристик фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємства [17]. Гуткевич С. О., Пулій О. В. [11] оцінюють інвестиційну привабливість за чотирма групами показників: оцінка економічного розвитку, оцінка рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, оцінка демографічної ситуації, оцінка інвестиційного ризику.

Розглядаючи методику, що ґрунтується на аналізі фінансових показників, зазначимо, що велике значення при виборі показників фінансового аналізу мають характер фінансування і термін окупності. За кредитного фінансування важливими є показники фінансового стану (ліквідність, фінансова маневреність, загальна платоспроможність), за інституційного – домінуватимуть показники ефективності господарської діяльності (прибуток, рентабельність та ін.). За значного терміну окупності збільшується вага показників довгострокового фінансового стану (загальна платоспроможність порівняно з ліквідністю і фінансовою маневреністю); за короткого терміну окупності домінують коефіцієнти ліквідності.

Оцінку інвестиційної привабливості підприємств авторами [12] пропонується проводити за чотирма блоками: виробнича діяльність, інвестиційна діяльність, ефективність суб'єктів інвестиційної діяльності, соціальний рівень розвитку суб'єктів інвестиційної діяльності.

Аналіз інвестиційної привабливості підприємства на основі аналізу фінансових показників здійснюється в такій послідовності:

1. Загальна характеристика підприємства.
2. Оцінювання фінансового стану підприємства.
3. Узагальнююча оцінка інвестиційної привабливості підприємства.

Коляда К. Г., Пуліна Т. В., Нечаєва І. А. [13] пропонують оцінювати інвестиційну привабливість за допомогою інтегрального показника інвестиційної привабливості, який визначається на основі таких показників фінансового стану підприємства як показники, які характеризують майновий стан, показники ліквідності, показники фінансової стійкості, показники ділової активності, показники рентабельності.

В роботі [18] запропонована інтегральна методика оцінки інвестиційної привабливості, яка дозволяє звести в єдину систему виміру і оцінити різномірні кількісні та якісні складові інвестиційної привабливості, отримати об'єктивну картину стану та ефективності використання інвестиційного потенціалу підприємства його інвестиційного ризику.

А. І. Алексєєва, Ю. В. Васильєв, А. В. Малєєва, Л. І. Ушвицький пропонують інтегральний показник інвестиційної привабливості, який визначається як сума добутків ваги певного критерію на його рейтингову оцінку [19]. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства за такого підходу здійснюється у три етапи:

Здійснюється розрахунок показників ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Кожному показнику призначається певна сума балів.

Складається рейтинг за результатами порівняльної оцінки.

Основними показниками, які характеризують фінансовий стан підприємства з точки зору інвестиційної привабливості, є :

- 1) показники майнового стану підприємства та динаміка його зміни;
- 2) показники фінансових результатів діяльності підприємства;
- 3) показники ліквідності;
- 4) показники ділової активності;
- 5) показники фінансової стійкості;
- 6) показники рентабельності.

Для оцінки майнового стану доцільно розрахувати коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів та коефіцієнт мобільності активів.

Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства проводиться на основі дослідження динаміки та структури фінансових результатів, визначаються фактори, що вплинули на формування розміру чистого прибутку (збитку) підприємства. За результатами проведеного аналізу формується висновок щодо рівня прибутку (збитку), отриманого підприємством за різними видами діяльності, оцінюються динаміка зміни та фактори, що вплинули на формування кінцевого результату діяльності.

Оцінка ліквідності підприємства передбачає розрахунок доцільно розрахувати наступні показники: коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Аналіз фінансової стійкості підприємства характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, міру фінансової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Для аналізу доцільно розрахувати наступні показники: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами, коефіцієнта маневрування власного капіталу.

Аналіз ділової активності забезпечує аналіз ефективності основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства. Для аналізу доцільно розрахувати наступні показники: коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності оборотних активів, коефіцієнт оборотності власного капіталу, коефіцієнт оборотності залученого капіталу, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, термін погашення дебіторської заборгованості, термін погашення кредиторської заборгованості, фондвіддача.

Аналіз рентабельності забезпечить інформацією про рівень прибутковості підприємства. Для оцінки рівня рентабельності доцільним розрахувати коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, коефіцієнт рентабельності залученого капіталу, коефіцієнт чистої рентабельності, коефіцієнт операційної рентабельності.

Оцінити інвестиційну привабливість можна і за показниками, які характеризують імовірність банкрутства. З цією метою доцільно розрахувати показники Бівера, зокрема коефіцієнт Бівера, коефіцієнт фінансового левериджу та коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом.

Оцінку інвестиційної привабливості підприємства пропонують оцінювати і за використання матричної моделі [2, 14]. За використання цього підходу складається матриця E ($n \times m$), кількість рядків (n) якої визначається групами кількісної оцінки фінансового стану підприємства (показниками ліквідності, фінансової стійкості, оборотності активів, прибутковості капіталу), а кількість стовпчиків (m) матриці — числом складових, які забезпечують коректне визначення відповідних кількісних показників [14]. Визначення якісних показників здійснюється шляхом проведення аналітичної роботи експертним методом, використовуючи теорію вагових коефіцієнтів.

Зважаючи на сучасний стан вітчизняних промислових підприємств, в цій методиці, в матриці кількісних показників (ліквідності, фінансової стійкості, прибутковості капіталу, показників майнового стану) нами показники ділової активності замінено на показники імовірності банкрутства. Це пояснюється тим, що і показники ділової активності і показники рентабельності характеризують ефективність діяльності підприємства. Відсутність ознак банкрутства дозволить інвестору краще оцінити інвестиційну привабливість підприємства.

Матриця оцінки інвестиційної привабливості матиме вигляд:

$$PP = \begin{Bmatrix} x_{11} & x_{12} & x_{13} \\ x_{21} & x_{22} & x_{23} \\ x_{31} & x_{32} & x_{33} \\ x_{41} & x_{42} & x_{43} \\ x_{51} & x_{52} & x_{53} \end{Bmatrix}, \quad (1)$$

де $x_{11} \dots x_{53}$ – елементи матриці PP , які можуть приймати такі значення:

$x_{11} = 1$ за значення коефіцієнта зносу більше 0,5; $x_{11} = 0$ за значення коефіцієнта зносу менше 0,5;

$x_{12} = 1$ за зростання коефіцієнта оновлення; $x_{12} = 0$ за зниження коефіцієнта оновлення;

$x_{13} = 1$ за значення коефіцієнта мобільності активів більше 0,5; $x_{13} = 0$ за значення коефіцієнта мобільності активів менше 0,5;

$x_{21} = 1$ за значення коефіцієнта покриття більше 1; $x_{21} = 0$ за значення коефіцієнта покриття менше 1;

$x_{22} = 1$ за значення коефіцієнта швидкої ліквідності більше 0,6; $x_{22} = 0$ за значення коефіцієнта швидкої ліквідності менше 0,6;

$x_{23} = 1$ за значення коефіцієнта абсолютної ліквідності більше 0,2; $x_{23} = 0$ за значення коефіцієнта абсолютної ліквідності менше 0,2;

$x_{31} = 1$ за значення коефіцієнта автономії більше 0,5; $x_{31} = 0$ за значення коефіцієнта автономії менше 0,5;

$x_{32} = 1$ за значення коефіцієнта маневреності власного капіталу більше 0,3; $x_{32} = 0$ за значення коефіцієнта маневреності менше 0,3;

$x_{33} = 1$ за значення коефіцієнта фінансового ризику менше 1; $x_{33} = 0$ за значення коефіцієнта фінансового ризику більше 1;

$x_{41} = 1$ за значення коефіцієнта рентабельності активів більше 0,15 (15%); $x_{41} = 0$ за значення коефіцієнта рентабельності активів менше 0,15;

$x_{42} = 1$ за зростання коефіцієнта рентабельності власного капіталу; $x_{42} = 0$ за скорочення коефіцієнта рентабельності власного капіталу;

$x_{43} = 1$ за зростання коефіцієнта рентабельності операційної діяльності; $x_{43} = 0$ за скорочення коефіцієнта рентабельності операційної діяльності;

$x_{51} = 1$ за значення коефіцієнта Бівера більше 0,4; $x_{51} = 0$ за значення коефіцієнта Бівера менше 0,4;

$x_{52} = 1$ за значення коефіцієнта фінансового левериджу менше 0,4; $x_{52} = 0$ за значення коефіцієнта фінансового левериджу більше 0,5;

$x_{53} = 1$ за значення коефіцієнта покриття активів чистим оборотним капіталом більше 0,4; $x_{53} = 0$ за значення коефіцієнта покриття активів чистим оборотним капіталом менше 0,4.

На наступному етапі необхідно визначити суму елементів матриці, за якою зробити висновок про рівень інвестиційної привабливості підприємства. За умови ефективної діяльності підприємства та досягнення підприємством рекомендованих значень за усіма показниками, сума елементів матриці складатиме 15. Отже, оцінку інвестиційної привабливості підприємства доцільно оцінити враховуючи такі значення:

$15 \geq PP > 10$ – підприємство має високий рівень інвестиційної привабливості;

$9 \geq PP > 5$ – підприємство має середній рівень інвестиційної привабливості;

$4 \geq PP > 0$ – підприємство є інвестиційно непривабливим.

Таким чином, в роботі досліджено основні методичні підходи до оцінювання стану управління інвестиційною привабливістю та запропоновано підхід до оцінки стану управління інвестиційною привабливістю досліджуваного підприємства.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

В статті досліджено основні методичні підходи до оцінювання стану управління інвестиційною привабливістю. Існують різні методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості, серед яких найбільш застосовуваними є: метод експертних оцінок; метод рейтингової оцінки; інтегральна оцінка інвестиційної привабливості; метод порівнянь; матричний метод; трикутник прибутковості; диференційований підхід; методи, які ґрунтуються на використанні штучного інтелекту.

Набув подальшого розвитку підхід до оцінки стану управління інвестиційною привабливістю досліджуваного підприємства через використання матричного підходу, показники якого доповнено показниками, які характеризують імовірність банкрутства.

Література

1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учеб. курс. К. : Итем, Юнайтет Лондон Трейд Лимитед, 1995. 448 с.
2. Войнаренко М. П., Єпіфанова І. Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2011. 188 с.
3. Семенчук Л. І., Мороз С. О. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 11. С. 898-901.
4. Соболева Г. Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип. 6 (17). С. 342-346.
5. Горяча О. Л. Інвестиційна привабливість промислового підприємства. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2016. № 1 (33). С. 46-52.
6. Скалюк Р. В., Лоїк О. І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2016. № 1. С. 115-122.
7. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова. Серія «Економіка». 2019. Т. 24. Вип. 4(77). С. 49-53.
8. Москаленко І. І. Чинники впливу на інвестиційну привабливість підприємства. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції ЖДТУ. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/132.pdf>.
9. Гончаров В. М., Білоусова М. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Сер.: Економічні науки. 2012. Вип. 4. Том 3. С. 31-35.
10. Ткачук І. І., Спіцина Ю. Г. Сутність поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Проблеми системного підходу в економіці. 2018. Вип. 5. С. 124-129.
11. Гуткевич С. О., Пулій О. В. Інвестиційна привабливість: сутність, показники і чинники впливу. Інтелект XXI. 2019. № 2. С. 88-93.
12. Ставська Ю. В., Петрук Н. В. Аналіз інвестиційної привабливості аграрних підприємств Вінниччини. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 16. С. 513-518.
13. Коляда К. Г., Пуліна Т. В., Нечаєва І. А. Методика оцінки інвестиційної привабливості ІТ-компанії за допомогою показників аналізу акцій та інтегрального показника інвестиційної привабливості. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 19. С. 41-45.
14. Стеблюк Н. Ф., Опаренко В. В. Матрична модель оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. Вісник економічної науки України. 2019. № 2 (37). С. 176-178. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).176-178](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).176-178).
15. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О. Управління інвестиційною привабливістю підприємств молочної галузі. Економіка та держава. 2020. № 5. С. 64-69.
16. Heyets V., Voynarenko M., Dzhezdzhula V., Yepifanova I., Trocikowski T. Models and strategies for financing innovative energy saving activities. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2021. Vol. 628 : 8th International Scientific Conference on Sustainability in Energy and Environmental Science 21-22 October 2020, Ivano-Frankivsk. 012004.
17. Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О. П. Основи інвестиційного менеджменту: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К.: Кондор, 2008. 340 с.
18. Боярко І. М. Оцінка інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання. Актуальні проблеми економіки. 2008. № 7. С. 90-99.
19. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие /А. И. Алексеева, Ю. В. Васильев, А. В. Малеева, Л. И. Ушвицкий. М.: Финансы и статистика, 2009. 528 с.

References

1. Blank I. A. Investicionnyj menedzhment: ucheb. kurs. Kiev: Item, Yunajtet London Trejd Limited, 1995. 448 s.
2. Voinarenko M. P., Yepifanova I. Yu. Upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu promyslovykh pidpriemstv : monografii. Vinnytsia : VNTU, 2011. 188 s.
3. Semenchuk L. I., Moroz S. O. Investytsiina pryvablyvist pidpriemstva ta metody yii otsiniuvannia. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. 2016. Vyp. 11. S. 898-901.
4. Sobolieva H. H. Sutnist upravlinnia investytsiinoiu pryvablyvisti pidpriemstva. Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia. 2018. Vyp. 6 (17). S. 342-346.
5. Horiacha O. L. Investytsiina pryvablyvist promyslovoho pidpriemstva. Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu. 2016. № 1 (33). S. 46-52.
6. Skaliuk R. V., Loik O. I. Otsinka investytsiinoiu pryvablyvosti pidpriemstva. Herald of Khmelnytskyi National University. 2016. № 1. S. 115-122.
7. Yepifanova I. Yu., Hladka D. O. Metodychni pidkhody do otsinky investytsiinoiu pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv. Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu imeni I. I. Mechnikova. Serii «Ekonomika». 2019. T. 24. Vyp. 4(77). S. 49-53.
8. Moskalenko I. I. Chynnyky vplyvu na investytsiinu pryvablyvist pidpriemstva. Materialy IV Mizhnarodnoi nauko-vo-praktychnoi konferentsii ZhDTU. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/132.pdf>.
9. Honcharov V. M., Bilousova M. M. Investytsiina pryvablyvist pidpriemstva: sutnist ta faktory vplyvu. Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrainoi akademii. Ser.: Ekonomichni nauky. 2012. Vyp. 4. Tom 3. S. 31-35.
10. Tkachuk I. I., Spitsyna Yu. H. Sutnist poniattia «investytsiina pryvablyvist pidpriemstva». Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi. 2018. Vyp. 5. S. 124-129.
11. Hutkevych S. O., Pulii O. V. Investytsiina pryvablyvist: sutnist, pokaznyky i chynnyky vplyvu. Intelekt XXI. 2019. № 2. S. 88-93.
12. Stavka Yu. V., Petruk N. V. Analiz investytsiinoiu pryvablyvosti ahrarnykh pidpriemstv Vinnychchyny. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. 2016. Vyp. 16. S. 513-518.
13. Koliada K. H., Pulina T. V., Nechaieva I. A. Metodyka otsinky investytsiinoiu pryvablyvosti IT-kompanii za dopomohoiu pokaznykiv analizu aktsii ta intehralnoho pokaznyka investytsiinoiu pryvablyvosti. Investytsii: praktyka ta dosvid. 2018. № 19. S. 41-45.
14. Stebliuk N. F., Oparenko V. V. Matrychna model otsinky investytsiinoiu pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv. Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy. 2019. № 2 (37). S. 176-178. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).176-178](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).176-178).
15. Yepifanova I. Yu., Hladka D. O. Upravlinnia investytsiinoiu pryvablyvisti pidpriemstv molochnoi haluzi. Ekonomika ta derzhava. 2020. № 5. S. 64-69.
16. Heyets V., Voynarenko M., Dzhdzhula V., Yepifanova I., Trocikowski T. Models and strategies for financing innovative energy saving activities. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2021. Vol. 628 : 8th International Scientific Conference on Sustainability in Energy and Environmental Science 21-22 October 2020, Ivano-Frankivsk. 012004.
17. Koiuda V. O., Lepeiko T. I., Koiuda O. P. Osnovy investytsiinoho menedzhmentu: navch. posibnyk dlia stud. vyshchykh navch. zakl. K.: Kondor, 2008. 340 c.
18. Boiarko I. M. Otsinka investytsiinoiu pryvablyvosti subiektiv hospodariuvannia. Aktualni problemy ekonomiky. 2008. № 7. S. 90 - 99.
19. Kompleksnyj ekonomicheskij analiz hozyajstvennoj deyatelnosti: Uchebnoe posobie /A. I. Alekseeva, Yu. V. Vasilev, A. V. Maleeva, L. I. Ushvickij. Moskva: Finansy i statistika, 2009. 528 s.

Надійшла / Paper received : 11.03.2021

Надрукована/Printed : 01.06.2021